

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

10. De Concubinato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80586)

Secl. I. De Precept. 6. & 9. Recep. Sent. 309

ac defectus debiti finis mortalis non est, nisi cum periculo gerantur, quæ cum iis sit illicita, eo casu erunt lethales regulariter. Sanchez lib. 9. de matrim. d. 46. num. 7. Filliuc. tract. 30. num. 357.

76 Sponsis denique tactus impudici non licet: pudici verò in partibus honestis liciti sunt, si ex iis tantum sensitiuum intendant delectationem, secus si veneream: nec adit prauis consensibus, aut pollutionis periculum. Sanchez lib. 9. de matrim. d. 46. num. 50. Bulemba. lib. 3. tr. 4. cap. 2. dub. 2. citans Bonacinam.

CAPVT X.

De Concubinato.

77 Quid concubinatorius

CONCUBINATVS est frequens, & consuetudine fornicatio cum eadem persona. Vnde ad concubinatum non sufficit vnus, vel alter fornicationis actus, sed requiritur consuetudo, quo aliqui quodammodo ita cohabitent, ac si essent simul coniugati: Ideo fornicarius proprie est, qui soluta abutitur: concubina verò, quæ abutitur quocumque modo vxorio, id est, quoad vsum veneris illegitimæ habetur. Vnde de mente iuris non dicitur concubina nisi habeatur per modum vxoris. Tolet lib. 5. cap. 10. num. 12. Filliuc. tract. 30. num. 35. Syluest. verb. Concubinarium num. 1. Azor. tom. 3. lib. 3. cap. 5.

78 Concubinitus est graue peccatum, admodum periculosum. Quia homo non solum peccat, sed manet in statu peccati, & in continuo proposito saltem virtuali delinquendi. Vnde huiusmodi concubinarij poenitentes regulariter non sunt absoluedi priusquam concubinam dimittant, cum proposito non relinquenti, etiam si vergeat mortis periculum. Quando enim persistunt in proxima peccandi occasione non censetur sufficientem dolorem propositumque vitandi peccatum in futurum, habere. Attamen quando sine graui infamia, vel scandalo, vel alio graui incommodo concubina non potest dimitti, tunc difficultas hæc efficitur occasione non voluntariam, & potest exhiberi absolutio. Verum magna prudentia in Confessario opus erit circa cautelam procurandam, & vim difficultatis agnoscendam, ne absolutio indigno impendatur. Nauar. sum. cap. 16. num. 20. Sayr. in Clauis lib. 8. cap. 2. n. 9. Tolet. lib. 5. cap. 10. num. 12. Bonacin. de matr. qu. 4. punct. 14. num. 12. Sylui. 2. qu. 154 art. 2. Reginald. lib. 5. num. 63. Diana part. 5. tract. 14. resol. 107. & 108.

79 At si concubinarium non sit, & a populo esse credatur, non debet absolui, donec scandalum tollatur, & enulgetur, ipsum huius reum non esse delicti. Imò hoc in casu esset femina domo pellenda, quamvis scandalum solum sit vnius, vel alterius personæ, cum vnique Deus mandauerit de proximo. Id autem intelligo, si absque incommodo eici possit. Syluest. verb. Concubinarium, qu. 2. Santi. in select. d. 10. num. 5. Lopez part. 1. Instruct. cap. 78.

Tridentinum grauius concubinatus vitium

in laicis reprehendit, & acriter præcipit puniri sess. 24. cap. 8. Non autem tollit Concilium poenas à iure communi, vel Synodalibus statutis contra concubinos inflictas, nec alium modum procedendi contra eos, nisi elicit Ordinarius eos excommunicare, quia tunc Concilij seruanda est forma. Vnde Episcopus potest in prima admonitione pecuniaria poenâ concubinarium punire; quia tunc trina monitio necessaria est inter concubinos, quando contra eos vult excommunicationis ferri sententiam non autem si poenis pecuniariis, vel aliis puniri intendat in quo casu solus monitus, de qua Concilium loquitur, non requiritur. Barbosa in collect. tom. 1. lib. 1. tit. 35. cap. 1. n. 3. & 4.

Concubinitus laicorum crimen ad solos Iudices Ecclesiasticos pertinet puniendum. Ad solos Ecclesiasticos Quia concubinitus legibus civilibus non vindicatur iuxta receptiorem sententiam, & ita fert consuetudo optima planè legum interpretum. Iudices enim seculares regulariter hoc crimen non puniunt, nisi quatenus requiritur ab Ecclesiasticis suum brachium impetunt. Scio non deesse, qui arbitrentur, hoc delictum mixti esse fori. Iul. Clar. in pract. crim. qu. 37. num. 1. Diana part. 1. tract. 2. resol. 87. & part. 5. tract. 1. resol. 10.

Clerici concubinarij erant antiquo iure ipso facto suspensi; sed hoc ius per Tridentinum est abrogatum: vnde non sunt iam suspensi, sed ab Ordinario suspendendi. Lege Concilium sess. 25. cap. 14. Nauar. 13. consil. de si sed suspensio cohabit. Cleric. & mulier. consil. 1. Sayr. in Clauis, dendi. lib. 7. cap. 2. n. 14. Petr. Ledcl. sum. tract. 27. c. 8.

Concubina, secluso periculo noui consensus carnalis, aut defectus doloris, in rigore loquendo potest cum Confessario concubinario confiteri. Quia aliquando potest esse expe- diens, ne femina apud alium Confessarium infamaretur, aut quia vult citius à piaculo liberari, vel quia hic aptius potest illius scrutari conscientiam. Textus enim cap. Non debet Episcopus 10. qu. 1. solum præcipit, confessarium non debere commiseri cum femina, cuius confessionem audiat: non verò è conuerso, ut non eius confessionem exaudiat, tantius in select. d. 11. num. 16. Suar. de poenit. d. 27. sect. 4. num. 19. Filliuc. tract. 7. num. 246. Scio meum Fagundez part. 2. lib. 4. cap. 1. numer. 35. asseruisse esse mortale, si confessorius audiat suæ concubinæ, aut alterius femina, qua cum aliquando rem habuerit, confessionem. Sed tanti viri venia alius est sensus præfati textus, qui quidem à Bonifacio VIII. est renocatus, teste Sancto citato, & Vgolino de offic. ac potest. Episc. p. 1. cap. 15. §. 8. num. 9.

CAPVT XI.

De Virginitate.

Tractatio circa stuprum (de quo superius) planior fiat, nonnulla de Virginitate attexam. Virginitas à quæ re- virore dicta putatur; quia à con- cupiscentiæ aduersione immunita- tem donotat. Dupliciter accipitur. Primò, pro signaculo;

84 Vnde dicta Virginitas, & que re- illam, & ad- notat castita- tiam statum.